

HOẠT ĐỘNG NGHIÊN CỨU KHOA HỌC VÀ PHÁT TRIỂN CÔNG NGHỆ CỦA CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC, CAO ĐẲNG VỚI PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI TỈNH QUẢNG NINH

*TS. Hoàng Minh Thuận – Trưởng phòng NCKH
Trường Cao đẳng Công nghiệp và Xây dựng*

Trong những năm gần đây, với điều kiện tự nhiên và địa lý thuận lợi cho phát triển kinh tế - xã hội, Quảng Ninh luôn là tỉnh có tốc độ phát triển nhanh. Tăng trưởng kinh tế của Quảng Ninh luôn ở mức ổn định trên 10%; thu nhập bình quân đầu người gấp 1,65 lần so với toàn quốc; thu ngân sách đứng trong top 05 tỉnh, thành phố dẫn đầu của cả nước. Để đạt được những thành quả trên thì Khoa học và Công nghệ đã đóng góp một phần rất quan trọng. Nhiều nhiệm vụ, đề tài, dự án Khoa học và Công nghệ được triển khai, ứng dụng vào thực tiễn, mang hiệu quả thiết thực. Các phong trào thi đua phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật, đổi mới sáng tạo được triển khai mạnh mẽ phục vụ đắc lực cho công tác quản lý, nâng cao hiệu quả sản xuất tại cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp.

Thời gian qua, Sở Khoa học và Công nghệ đã tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp hỗ trợ và phát triển doanh nghiệp; triển khai việc rà soát Quy hoạch phát triển ngành, lĩnh vực, sản phẩm; đẩy mạnh hoạt động hỗ trợ các doanh nghiệp vừa và nhỏ; rà soát các văn bản qui phạm pháp luật có liên quan đến các lĩnh vực Khoa học và Công nghệ; công khai minh bạch số điện thoại đường dây nóng, các cơ chế chính sách, tài liệu, qui hoạch, kế hoạch, dự án; đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến, truyền thông về cải thiện môi trường đầu tư, kinh doanh, nâng cao chỉ số PCI, DDCI; tổ chức đối thoại công khai định kỳ ít nhất 2 lần/năm với cộng đồng doanh nghiệp để kịp thời nắm bắt, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc cho doanh nghiệp; thực hiện các qui định về các thủ tục hành chính liên quan tạo thuận lợi cho doanh nghiệp v.v...

1. Thực trạng hoạt động nghiên cứu khoa học ở các trường hiện nay

Trên địa bàn tỉnh Quảng Ninh hiện nay có 10 trường Đại học và Cao đẳng, trong đó các trường trực thuộc Tỉnh bao gồm (05 trường) Đại học Hạ Long; Trường Đào tạo Cán bộ Nguyễn Văn Cừ; Trường Cao đẳng Y tế Quảng Ninh; Trường Cao đẳng Giao thông Quảng Ninh; Trường Cao đẳng Việt Hàn Quảng Ninh.

Các trường thuộc Bộ, ngành Trung ương trên địa bàn (05 trường) bao gồm: Trường Đại học Công nghiệp Quảng Ninh; Trường Cao đẳng Công nghiệp và Xây dựng; Trường Cao đẳng Nông – Lâm Đông Bắc; Trường Cao đẳng Than – Khoáng sản Việt Nam; Trường Cao đẳng nghề Xây dựng. (Trường Cao đẳng Công nghiệp Cẩm Phả sáp nhập vào Trường Cao đẳng Công nghiệp và Xây dựng).

Về đội ngũ cán bộ, giáo viên, giảng viên, công nhân viên tại các trường là 2.230 người, trong đó có 74 Tiến sỹ, 764 Thạc sỹ và chuyên khoa 1; 893 Đại học; 123 Cao đẳng; 376 Trung cấp, khác. Đội ngũ cán bộ, giáo viên tại các trường là rất hùng hậu, có năng lực tham gia nghiên cứu, thực hiện các đề tài, dự án các cấp. Đối với các trường, bên cạnh nhiệm vụ đào tạo thì nghiên cứu khoa học cũng là một trong những nhiệm vụ

quan trọng đối với đội ngũ cán bộ, giáo viên và HSSV. Với mục tiêu chung là xây dựng trường trở thành Trung tâm đào tạo và nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ phục vụ phát triển KT-XH của tỉnh Quảng Ninh, song song với giảng dạy, nhà trường cũng đặc biệt quan tâm đến hoạt động nghiên cứu khoa học trong cán bộ, giáo viên, HSSV nhà trường. Tuy nhiên, hiện nay các trường chủ yếu tập trung nghiên cứu khoa học theo thể mạnh của từng trường, mới tham gia vào các hoạt động của địa phương như hội thi Sáng tạo kỹ thuật, các đề tài theo đặt hàng, các nhiệm vụ cấp cơ sở,... chưa sát với yêu cầu của thực tiễn. Vì vậy chưa phát huy hết được tiềm năng và thế mạnh của các trường như đội ngũ giáo viên, cơ sở vật chất trong việc tham gia nghiên cứu khoa học gắn với phát triển kinh tế xã hội của địa phương. Bên cạnh đó các trường còn đang loay hoay trong việc tiếp cận, đề xuất các nhiệm vụ và giải pháp khoa học công nghệ để được lựa chọn triển khai thực hiện sát với yêu cầu của thực tiễn tại địa phương.

2. Một số kết quả hoạt động nghiên cứu khoa học của các trường

Với năng lực hiện có, các trường Đại học Hạ Long, Đại học Công nghiệp Quảng Ninh, Cao đẳng Công nghiệp và Xây dựng,... trong thời gian qua đã tích cực tham gia các hoạt động khoa học công nghệ như: Hội thi Sáng tạo kỹ thuật, hỗ trợ các trường THPT tham gia hội thi sáng tạo và một số các đề tài kết hợp với các doanh nghiệp trên địa bàn.

Riêng đối với Trường Cao đẳng Công nghiệp và Xây dựng đã ký kết và tham gia các đề tài với các Doanh nghiệp ngành mỏ như thiết kế chế tạo các thiết bị an toàn mỏ; chế tạo, phục hồi các chi tiết máy,... kết hợp với các doanh nghiệp khoa học công nghệ sản xuất các mặt hàng thương mại như hộp phòng cháy chữa cháy, tủ điện, nhà đầm nuôi tôm,... Đặc biệt, trong đợt phòng chống dịch bệnh Covid-19 vừa qua, Cán bộ, giáo viên nhà trường đã nghiên cứu và chế tạo thành công nhiều thiết bị phòng chống dịch bệnh, như Máy phun dung dịch sát khuẩn; Buồng khử khuẩn toàn thân (sử dụng dung dịch Anolyte – Muối Ion) bằng công nghệ phun siêu âm; Buồng đo thân nhiệt không chạm phục vụ kịp thời công tác phòng chống dịch trên địa bàn. Các sản phẩm được lãnh đạo Sở Khoa học và Công nghệ ghi nhận và đánh giá cao về tính khoa học, ứng dụng. Các đơn vị của Sở Khoa học và Công nghệ đã hỗ trợ nhà trường làm các thủ tục đăng ký tiêu chuẩn cơ sở, kiểu dáng công nghiệp và hỗ trợ kinh phí chế tạo sản phẩm để đưa ra thị trường phục vụ các cơ quan, xí nghiệp, bệnh viện và trường học. Qua đây thể hiện được năng lực nghiên cứu của nhà trường, ứng dụng các sản phẩm nghiên cứu vào đời sống xã hội là rất khả thi và có nhiều tiềm năng.

3. Một số đề xuất, kiến nghị nhằm đẩy mạnh hoạt động nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ trong thời gian tới.

Để các trường Cao đẳng, Đại học tiếp cận được các công trình, đề tài nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ gắn với phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, chúng tôi đề xuất một số giải pháp:

a) Về phía các Nhà trường

+ Chú trọng hơn nữa hoạt động nghiên cứu khoa học, xác định đây là một nhiệm vụ quan trọng đối với vị thế của một trường để từ đó thực hiện những biện pháp vừa bắt buộc, vừa khuyến khích cán bộ, giáo viên tham gia nghiên cứu khoa học;

+ Kết hợp các trường với nhau để sử dụng nguồn nhân lực đa dạng các lĩnh vực nhằm thực hiện hoàn chỉnh một nhiệm vụ, dự án mang tính tổng hợp;

+ Chủ động xây dựng các các nhiệm vụ khoa học, phát triển công nghệ gắn với phát triển kinh tế, xã hội tại Quảng Ninh. Phối hợp chặt chẽ với các đầu mối của Sở Khoa học và Công nghệ để đề xuất các hoạt động phù hợp với đặc thù khối trường.

b) Đối với Sở khoa học và Công nghệ

+ Hàng năm công bố danh mục các lĩnh vực cần nghiên cứu để các đơn vị tham gia tuyển chọn (các đơn vị không đủ khả năng để có cơ sở dữ liệu cũng như các nhiệm vụ chung của địa phương để đề xuất các nhiệm vụ phù hợp);

+ Thường xuyên hoặc định kỳ tổ chức các buổi tọa đàm, trao đổi giữa các trường, doanh nghiệp, cơ quan quản lý nhà nước về hoạt động nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ giúp các đơn vị nắm bắt được thực tế cũng như công nghệ hiện nay trên địa bàn tỉnh đang áp dụng từ đó có các đề xuất phù hợp;

+ Phối hợp với các đơn vị liên quan xin tổ chức, đăng cai các hoạt động khoa học cấp quốc gia để các trường trong địa bàn tỉnh có điều kiện giao lưu, học hỏi thêm các đơn vị khác.